

ANÀLISI CRÍTICA DEL DISCURS. CONFLICTES I IDEOLOGIA

Curs: 2007-2008	Codi: 26236	Crèdits:
Cicle: Primer	Tipus d'assignatura: Optativa d'universitat (II.elecció)	Semestre: Anual

PROFESSOR(S)

[Elvira Teruel Planas](#)

DESCRIPCIÓ GENERAL, OBJECTIUS I REQUISITS PREVIS

L'anàlisi crítica del discurs és l'estudi de la reproducció del poder, de l'abús del poder i, doncs, de la dominació a través del discurs. Es tracta d'una anàlisi l'objectiu central de la qual no és, per tant, la teoria, sinó estudiar un problema social des d'una perspectiva multidisciplinària, establint les relacions entre la societat, la cognició social i el discurs. Amb aquest propòsit, l'anàlisi crítica és una nova direcció, que preveu i inclou una perspectiva crítica, d'actitud: l'objecte d'anàlisi és part de la descripció, però també té en compte l'objectiu del discurs, la ideologia que desprèn i per a qui està fet.

ESBÓS DEL TEMARI

1. Llengua i ideologia: discurs, cognició i societat.
 - 1.1. Antecedents
 - 1.2. Discurs i accés
 - 1.3. Poder social i control sobre la producció
 - 1.4. Dimencions crítiques del discurs
 - 1.5. Anàlisi crítica del discurs
2. Ideologia i grup Social
 - 2.1. Les idees i les creences
 - 2.2. Models mentals
 - 2.3. Ideologia i societat
 - 2.4. Ideologia i discurs
3. Ideologies i conflictes
 - 3.1. El context històric de les ideologies
 - 3.2. Cultura catalana i ideologia
 - 3.3. El context ideològic actual dels conflictes lingüístics: la conflictivització i la desconflictivització
4. Empresa periodística i poder social
 - 4.1. El control periodístic i el control del discurs
 - 4.2. L'implícit
 - 4.3. La dimensió crítica
5. La producció de la notícia i la producció del discurs
 - 5.1. La referència ideològica: el model mental
 - 5.2. La memòria social i la memòria individual
 - 5.3. Les dimensions del discurs

BIBLIOGRAFIA ESSENCIAL

Lectures obligatòries:

- Berger, P i Luckmann, T. Modernidad, pluralisme y crisis de sentido. La orientación del hombre moderno, ed. Paidós Studio, Barcelona, 1997
- Guillem Calaforaa, Paraules, idees i accions. Reflexions "sociològiques" per a lingüistes. Biblioteca Sanchís Guarner, Universitat de València, 1999.
- Giró Xavier. Anàlisi crítica del discurs sobre nacionalisme i identitat en els editorials de la premsa diària publicats a Catalunya des de la Transició fins govern del PP (1977-1996), Facultat de Ciències de la Comunicació, UAB, Barcelona, setembre 1999.
- Mira, Joan F. Cultures, llengües, nacions, ed. La Magrana, Barcelona, 1990.
- Ninyoles, Rafael Lluís, Idioma y poder social, ed. Tecnos, Madrid, 1972.
- Van Dijk, Teun A.
 - Racismo y anàlisi crítico de los medios, Paidós comunicación, Barcelona, 1997, p 15-26
 - "introducción" dins Ideologia, una aproximación interdisciplinària, Gedisa ed, Barcelona, 1998, p. 13-28.

- "El estudio del discurso" dins El discurso como estructura y proceso, Gedisa ed, Barcelona, 2000, p. 21-66.
 - "Opiniones e ideologías en la prensa" dins Voces y culturas, Revista de Comunicación, núm. 10, II Semestre 1996.
-